

ỊHỤ-N'ANYA CHINEKE

I Ndi Kọrint 13:1-13.

IHE-ÒMÙMÙ 355 – Nke Ndi-etiti

AMA-OKWU IBU N'ISI: “Ma ugbu a ka okwukwe, olile-anya, ihu-n'anya, ihe atọ ndia, nānogide; ma nke kachasi n'ihe ndia bu ihu-n'anya” (I Ndi Kọrint 13:13).

Ịhu-n'anya

“Chineke bu ihu-n'anya; onye nānogide kwa n'ihu-n'anya, nime Chineke ka o nānogide, Chineke nānogide kwa nime ya”. Ndi nke Chineke na-enwe ihu-n'anya Chineke nime obi-ha n'ihu na Chineke na anonyere ha. Mgbe azọputara mmadu, ana-agbaghara ha mmehie ha, Chineke na-etinye kwa ihu-n'anya Ya nime ha. Mgbe edoro ha nsọ ana-asacha mkpuru obi ha, ha na-enweta kwa ihu-n'anya Chineke karja. O bu nani ndi azọputara na-enwe ezi ihu-n'anya nke Kraist n'ihu na Chineke na-edote ya nye ndi mke Ya.

Ihu-n'anya ahụ nke Chineke na-etinye nime obi ndi nke Ya ka ana-akpo ihu-n'anya nke ndi Kraist na ihu-n'anya nke Umunna. Ana-akpo kwa ya “obi-oma”, ma o di ihe oputara nke di omimi karja nani inye ndi ogbenye ihe. Obi-oma a, maobu ihu-n'anya, bu inwe mmasi maka odi-mma, aru ike na obi-uto nke ndi ozọ. Ana-egosiputa ya site n'omume ayi na ihe ayi na-ebu n'uche maka ndi ozọ.

Idi Mkpa Nke Ihu-n'anya

Ihu umu-Chineke n'anya bu otu uzọ eji egosiputa na ayi bu ndi Chineke. Jisos sirj: “Mmadu niile geji nka mara na unu bu ndi neso uzom, o burj na unu enwerita ihu-n'anya n'ebe ibe-unu no” (Jon 13:35). Nime akwukwo ozi nke Pita, ayi na-agu “nke bu isi ihe niile menu ka ihu-n'anya ahụ unu nahurita onwe-unu di ike” (I Pita 4:8). Nke bu isi ihe niile! Eburu uzọ guputa ihu-n'anya n'usoro ihe ndi ahụ di mma nke mejuputara “nkpuru nke Muo Nso” (Ndi Galetia 5:22). Ihu-n'anya ka-akpoworo “ihe kachasi idi-elu nime uwa.”

Osisi-eji atụ Ihe

Pol degara ndi Kọrint akwukwo ozi banyere ihu-n'anya-nke-ndi Kraist bu nke o kporo “ihu-n'anya”. Akuku a n'akwukwo Nso bu mpaghara juputara n'ihu-n'anya. Dika osisi eji atụ ihe ayi puru isite na ya mata ka ndu ayi dika onye Kraist ra. Dika ayi na-amu iheomumu a okwesiri ka ayi site na-ya tle ndu ayi ka Chineke wee gosi ayi otu ayi puru iji dozie onwe ayi ma buru kwa ezigbo ndi Kraist nye Onye-nwe-ayi.

Na-agbanyeghi ebe ha bi, ndi ha bu, maobu ka ha toruru, ndi Kraist niile na-enwe ntozu ndia n'ihu ihu-n'anya Chineke nke di nime ha.

Enwegh Ihu-n'anya

Pol na-eweputa ihe di iche n'etiti ihu-n'anya na ihe ndi-ozọ apuru ikwu na-ha mara mma. Otutu mmadu enwewori mmasi isu asusu ndi ozọ; ma mmadu niile puru ighota asusu nke ihu-n'anya, nke ana-egosiputa site n'iru ochi, inwe obi-ebere na site nime ihe di icheiche nke na-egosi obioma.

O ga-amasi otutu mmadu ikwu okwu dika onye oka-okwu. Moses matara na o bugh onye-oka-okwu Mgbe Chineke kporo ya ka o duputa umu Israel site n'Ijpt, Moses sirj, “O bugh onye oka-okwu ka m'bu...n'ihu na onye onu ya di arọ, nke ire ya di kwa arọ, ka m'bu” (Opupu 4:10). Ma Chineke sirj, na Ya ga-akuziri Moses ihe o ga ekwu. Ikwu okwu n'uzo mara mma bu ihe ana-eñomi eñomi, ma o bugh ya bu ihe kachasi mkpa. Pol jiri ikwu oka-okwu na-enweghi ihu-n'anya tnyere “ola nara ara, maobu aja ola nada uda” (I Ndi Kọrint 13:1).

Pol si na-ya agaghị abụ ihe o bula ma oburu na-ya enweghi ihu-n'anya; ma asj kwari na-ya puru ibu amuma, ikwuputa ihe gaje ime n'odi n'iru; maobu asj kwa na-ya puru imata kwa iheomimi niile mke Chineke; maobu mata kwa iheomuma na iheomumu nke sitere n'akwukwo na ndi-nkuzi; maobu asj kwa na-ya nwere okwukwe nke mere o genwe ike ibubiga ugwu. Ihe kachasi ihe ndia niile bu ihu-n'anya Chineke nke di nime obi ndi Ya.

Ufodu mmadu nwere obioma. Ha na-enye ndi ogbenye na ndi no na-mkpa ihe. Ndi ozọ di obi-ume-ala obuna rue iji ndu ha chụa aja. Ma ewezuga ihu-n'anya Chineke, agaghi erita uru nke-ga-adigide n'ihe ndia. Onyinye ndia nke Pol kwuru okwu banyere ha di itu-n'anya, ma ha ezugh oke. Mmadu aghaghị inwe ihu-n'anya Chineke.

Ntachi-obi na Obi-oma

“Ịhụ-n’anya nwere ogologo ntachi-obi.”

Ịhụ-n’anya Chineke ga-enye mmadụ ntachi-obi. Job nwere ntachi-obi n’ihi na ọ bụ onye nke Chineke. Mgbe ụmụ Job nwurụ na mgbe ihe niile o nwere funariri ya, ọ siri: “Jehova nyere, Jehova anarawo kwa; ka aha Jehova buro ihe agoziri agoziri” (Job 1:21). Ka Job na-aga n’iru n’ita-ahụhụ, o tinyere onwe-ya n’aka Chineke. O we si: “N’ihi na Ọ mawo uzọ m’nāga; mgbe Ọ nwaputasi m, dika ọlaedo ka m’gāpụta. Nzọ-ukwu-Ya ka ukwum nējisi ike iso; Uzọ-Ya ka m’debeworo, adighm ewzuga kwa onwem” (Job 23:10, 11).

Ị na-enwe ntachi-obi mgbe ihe na-adighi aga nkeoma? Eleghị-anya ihe ị choro bụ ịhụ-n’anya Chineke n’ime obi gi inye gi ntachi-obi maobu itoeto na-ntachiobi na ịhụ-n’anya Chineke. “Ịhụ-n’anya...nwe-kwa-ra obi-oma.” N’akwukwo ozi nke Pọl nye Ndi-Efesos ayi na-agu “Nwerita obi-oma n’aru ibe-unu” (Ndi-Efesos 4:32). Apuru iji Josef ma-atu dika otu-onye gosiworo obi-oma, obuna nye ndi ahụ mere ya ihe ojo. Umụ nne Josef kporo ya asi, ma re kwa ya nye ndi-ahia ndi kporo ya ga n’Ijpt; ma n’oge unwu, Josef mere ka-umụ nne ya di kwa ndu site n’inye ha nri. O we si ha, “Ma ugbu a unu atula egwu; mu onwem ganazu unu, na umu-ntakiri unu.” “O we kasie ha obi, gwa ha okwu naba ha n’obi” (Jenesis 50:21). Olee ndi ị na-egosi obioma? Ọ bụ nani ndi ahụ na-egosi gi obioma?

Idi Ume-ala

Ịhụ-n’anya Chineke na-eme ka mmadụ nwe afọọjuju n’ihe o nwere kari ikwoekworo. Agwara ayi si “Ka afọ ju” ayi n’ihe ayi nwere (Ndi Hibu 13:5). Ayi na-agu “ma nsopuru Chineke, ya na inwezu ihe niile di nkpa, bu uzọ irita uru nke-uku” (I Timoti 6:6). Ndi ahụ nwere ekworo n’obi na-ekwuto ihe oma ndi ozọ nwere. Ọ dighi ihe ọ bula bara uru apuru ikwu banyere ekworo. O nwere otutu ebe edeputara na Baibul banyere ndi juputaworo na ekworo, ma ihe niile edere banyere ha bu ihe nwuta. Ken gburu nwanne ya n’ihi ekworo. Umụ nwoke ahụ kpata ihe mere ejiri tuba Daniel n’olulu-odum, mere nke a n’ihi ekworo. Ndi boro kraist ebubo nyere ya ka ewe kporide Ya n’obe n’ihi ekworo.

Ịhụ-n’anya na-eme ka mmadụ nwe obi di ume-ala kari ifuli onwe-ya elu. N’ime Okwu Chineke ana-akuziri ayi idi ume-ala-n’obi. Gu banyere idi-ume-ala n’obi n’Ilu 22:4; Jemes 4:10; I Pita 5:5, 6. Otú nime ihe Chineke na-achọ n’aka ayi bu “iji obi-ume ala soro” Ya (maika 6:8).

Achoghi -ihe nke Onwe-onye

“Ịhụ-anya ... ọ digh-eme ihe nadigh nma n’anya.” A ga-asi na ayi kpara ezigbo agwa ma-oburu na ayi na-egosi obi iwe, ma-obu nwe iru-mgbaru mgbe ana-ekweneghi n’ariri ayi? Ọ buru na ihe agaghi dika ha turu anya, ufodu umuntakiri na-egosiputa obi-ojo, ma na-eme ka ndi ozọ no n’onodu ojo rue mgbe ha nwetazuru ihe ha choro. Ma umuntakiri ndi ahụ enweghi ihu-n’anya-Chineke n’obi ha.

“Ọ dighi-achọ ihe nke aka ya.” Ihụ-n’anya adighi eche nani ihe banyere onwe-ya n’ihi nke a ọ dighi-achọ obuna ihe nke o nwere. Lee otu o ji buru ihe di iche bu muo nke na-achi uwa, nke na-eme ka mmadụ gbalisie ike inwetazu ihe niile ha choro, na-agbanyeghi ma o kwesiri ndi ozọ! Ezigbo onu adighi esite n’inweta ihe, kama ọ na-esite n’inye ihe. “Cheta okwu Onye-nwe-ayi Jisọs, otu Ya Onwe-Ya siri, ọ di ngozi inye ihe kari inara ihe” (Olu Ndi-ozu 20:35).

Obi-Ohu

“Ịhụ-n’anya ... oké iwe adigh-ewe ya”. Lee otu otutu mmadụ gbaliworo n’efu ime ka iwe ha dajua! Mgbe akpasuru ha iwe ha we kwue-okwu ma mekwa ihe nke mgbe ihe niile gasiri o wutere ha na ha mere ihe di otu ahụ. Iwe ososo na-eduba n’oke iwe, ikpo asi na ibo-obo. Ihe niile ekwuru maobu ndi emere mgbe iwe were mmadụ adighi aba uru. Ọ dighi nnukwu ihe apuru ime ka oke-iwe ghara idi, kama apuru ime ka ebe ahụ iwe si aputa -- nke bu mkpuru obi -- nwere-ike buru ebe di ocha.

Ịhụ-n’anya Chineke na-etinye udi mkpuru-obi ahụ nke na-adighi ewe iwe ososo.

“Ịhụ-n’anya ... ọ digh-agu ihe ojo emere ya.” Onye-nke-Kraist adighi atuputa ihe ojo, o digh atugharikwa uche n’ihe ojo. Ọ bugh onye na-adighi atukwasị ndi ozọ obi, na-echere nani maka ihe ojo di na-ndu ha.

Ndi Filipai 4:8 na-enye n’otu n’otu ihe ndi ahụ di mma nke agana-eche ihe banyere ha: ihe bu eziokwu, ihe kwesiri nsopuru, ihe ziri ezi, ihe di ocha, ihe kwesiri ihu-n’anya, n’ihe ekwuru nke oma; “ọ buru na idi-nma ọ bula di, ọ buru kwa na otuto ọ bula di, nagukonu ihe ndia.”

Idigide

“Ịhụ-n’anya adigh-ada mgbe ọ bụla.” Ọ na-adigide. Ihe ndi ọzọ ga-ada, gabiga, maọbụ nye ohere maka ihe ọhụ. Okwukwe, olileanya, na ịhị-n’anya na-anogide ugbu a -- ma n’Eluigwe mkpa okwukwe na olile-anya agaghị-adị kwa. Nani ịhụ-n’anya ga-adigide. Banyere ihe atọ ndia, Pọl siri, “ma nke kachasi n’ihe ndia bu ịhụ-n’anya.” Okwukwe na olile-anya di mkpa ma ba kwa uru na-ndu nke onye-Kraist.

Asi na okwukwe adighi ọ bu ihe anapughị ime, bu ime ihe ga-atọ Chineke ezi uto (Ndi-Hibru 11:6). Okwukwe bu mmeri ahụ nke meriworo uwa (I Jón 5:4). Agwara ayi K’ayi “nāgbasi mgba ike n’ihi okwukwe ahụ nke enyere ndi nsọ n’aka nani otu mgbe idebe” (Jud 3). Olile-anya bu otu akuku nke ihe-agha nke onye-Kraist --“ya na okpu-agha, bu olile-anya nke nzoputa” (I Ndi Tesalonaika 5:8). Olile-anya bu “arilika nke mkpuru-obi, nke nu ihe-ntukwasi-obi na ihe nēguzosi ike” (Ndi Hibru 5:8). Okwukwe bu agwa ọ bula ayi kpara nye Chineke. Olile-anya diri ayi onwe-ayi.. Ma nke kachasi n’ihe ndia bu ịhụ-n’anya. Ịhụ-n’anya Chineke na-akpali ayi ịhụ onye agbata-obi ayi n’anya.

Dika i muru ihe omumumu a ma were kwa ndu-onye-Kraist nke I na-ebi tunyere osisi ahụ eji atuputa ka ihe ra, i chotara ohere inwe nwuli-elu? Cheta na onye-Kraist na-eto --ge-niile, ime ka amara ọ bula nke-onye-Kraist na-amuba. Pita siri ka ayi tukwasi inu-oku-n’obi niile, ma nyezu kwa iheoma ndia; okwukwe, idi-nma, ihe-omuma, ijisi-onwe-ayi-ike, ntachi-obi, nsopuru-Chineke, ịhụ-n’anya umu nna na ịhụ-n’anya. Site na-ito-nke-onye-Kraist ayi puru imi mkpuru nke Mụọ Nsọ, ime ka “okpukpo-ayi na nrọputa-ayi buru ihe nēguzosi ike,” na-ime ka ayi na Jisọs nọ n’Ala-eze-ebigh-ebi Ya Ma ọ buru na ihe ndia konariri ayi, ndu ebighebi agagh eru ayi aka (Gua II Pita 1:5-11).

AJỤJỤ DI ICHEICHE

1. Gini bu aha ọzọ ana-akpo ịhụ-n’anya?
2. Olee uzọ mmadu ga-esi nweta ịhụ-n’anya?
3. Olee otu ịhụ-n’anya Chineke si di mkpa?
4. Olee otu mmadu puru ikwu onye nwere ịhụ-n’anya Chineke?
5. Gua nime I Jón 4:19 ihe mere ayi jiri hu Onye-nwe-ayi n’anya.
6. Olee otu umu mmadu puru imata na ayi bu ndi na-eso-uzọ Jisọs?
7. Tinyere ịhụ ndi agbata-obi ayi n’anya ole ndi ọzọ Jisọs kuziri ayi ka ayi hu n’anya?
8. Olee ihe ga-eme ma oburu na onye-Kraist adighi eto eto?
9. N’ama-okwu nke ikpe azu n’ihe omumumu ayi ole uzọ-ihe abuo ọzọ agwara ayi na-anogide nke ịhụ-n’anya ka idi elu?